

Jaarstukken 2018

(versie: 3.140319)

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	6
2	ALGEMEEN	8
2.1	INLEIDING	8
2.2	MISSIE VOLKSKREDIETBANK	8
2.3	DEELNEMENDE GEMEENTEN / BESTUUR	9
2.4	DIENSTVERLENING	10
2.5	LIDMAATSCHAPPEN	10
2.6	KWALITEITSZORG	11
2.7	HUISVESTING EN BEREIKBAARHEID	11
3	PROGRAMMAVERANTWOORDING	12
3.1	INLEIDING	12
3.1.1	Opmerking vooraf	12
3.1.2	Opbouw jaarverslag	12
3.2	VISIE ALS KADER	12
3.2.1	Visie ISHV: blijvende resultaten door integraal maatwerk	12
3.2.2	Uitgangspunten	12
3.3	DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN	14
3.3.1	Doelstellingen	14
3.3.2	Gewenste en behaalde resultaten (VKB)	14
3.3.3	Managementinformatie	18
3.3.4	Samenvatting resultaten	19
4	PARAGRAFEN	20
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	20
4.1.1	Kengetallen	21
4.2	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	22
4.3	FINANCIERING	22
4.3.1	Risicobeheer	22
4.3.2	Kasbeheer	23
4.4	BEDRIJFSVOERING	24
4.4.1	Algemeen	24
4.4.2	Automatisering	24
4.4.3	Gegevensbescherming	24
4.4.4	Adviescommissie gevolgen gemeentelijke herindelingen	25
4.4.5	Personeel	25
4.5	VERBONDEN PARTIJEN	27

5	BALANS PER 31 DECEMBER 2018	29
6	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN EN OVERHEAD 2018	30
6.1	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018	30
6.2	OVERZICHT OVERHEAD (BESTAANSKOSTEN) 2018	31
7	KASSTROOMOVERZICHT 2018.....	32
8	TOELICHTING OP DE BALANS EN HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	33
8.1	WAARDERINGSGRONDSLAGEN.....	33
8.2	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	34
8.3	TOELICHTING OP EN ANALYSE VAN HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018.....	39
9	VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2018.....	43
10	OVERIGE GEGEVENS.....	44
10.1	EXPLOITATIESALDOVERWERKING EN VERDELING.....	44
10.2	VERDEELSLEUTEL.....	44
10.3	BTW COMPENSATIE	44
10.4	OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 2018	46
10.5	WNT-VERANTWOORDING 2018 VOLKSKREDIETBANK NOORD-OOST GRONINGEN	47
11	CONTROLEVERKLARING	49
12	STATISTISCHE GEGEVENS.....	53

Jaarverslag 2018

1

Voorwoord

Normaal gesproken vindt u op deze plek het woord van de directie. Eind 2018 heeft de directeur van de VKB afscheid genomen in verband met het aanvaarden van een functie als wethouder. Ten tijde van het schrijven van dit voorwoord, is de selectie van een directeur ad interim net afgerond. In verband hiermee neemt ondergetekende als voorzitter van het bestuur in deze de honneurs waar.

Hierbij legt de VKB de jaarstukken over het jaar 2018 aan u voor. Deze bestaan uit een jaarverslag en de jaarrekening. Een aantal bijzonderheden in 2018 komen hierna kort aan de orde.

Adviescommissie gevolgen herindelingen

Hoewel nog niet zeker is of gemeenten als gevolg van deze herindelingen gaan toe- of juist gaan uittreden, is wel zeker dat er in beide situaties gevolgen zullen zijn op financieel, organisatorisch en op personeel vlak. Daarom heeft het bestuur adviesbureau BDO benoemt als externe, onafhankelijke adviescommissie om hierin een advies uit te brengen. BDO heeft een adviesrapport opgesteld omtrent de afwikkeling van de gevolgen van de gemeentelijke herindelingen voor de deelnemende gemeenten en voor de VKB. Dit advies is enerzijds bedoeld om herindelende gemeenten te ondersteunen bij het maken van een keuze voor toe- of uittreding. Anderzijds om duidelijk te maken wat de gevolgen zijn van een toe- of uittreding voor de overige deelnemende gemeenten en voor de VKB als uitvoeringsorganisatie.

Verlaging rentepercentage leningen

In verschillende gemeenteraden werd unaniem een motie aangenomen om het rentetarief van de VKB op persoonlijke leningen te verlagen. Mede naar aanleiding daarvan heeft het bestuur besloten om het rentetarief met ingang van 1 januari 2019 te verlagen naar 6,4 procent. Het tarief was rond de 11 procent en werd afgeleid van de gemiddelde rente bij andere banken. Dit jaar is besloten om de rente te baseren op een deel van de kosten die de VKB maakt voor het verstrekken van de leningen. De overige kosten worden betaald door de deelnemende gemeenten.

Algemene verordening gegevensbescherming

Zoals voor veel organisaties was 2018 ook voor de VKB het jaar waarin het voldoen aan de verplichtingen van de AVG centraal stond. Voor een organisatie als de VKB waarin veel persoonsgegevens van gevoelige aard worden verwerkt, is dit van groot belang. In dat kader werd er een actieplan opgesteld en uitgevoerd. Zo is met instemming van de OR beleid voor gegevensbescherming vastgesteld, is er een privacyverklaring voor cliënten opgesteld, is er gewerkt aan de interne bewustwording en zijn er diverse verwerkersovereenkomsten met externe partijen afgesloten. Ook op ICT gebied zijn er maatregelen getroffen, hetgeen uiteraard ook kosten met zich heeft meegebracht. Dit zal naar verwachting ook de komende jaren zo blijven.

Financieringssystematiek

In de afgelopen jaren werden vrijwel alle kosten van de VKB via de productafname aan de gemeenten doorbelast, terwijl een deel van de kosten niet afhankelijk is van de productafname.

Bij een lagere productafname dan was begroot ontstaat een grotere exploitatiebijdrage die achteraf middels een verdeelsleutel over de gemeenten wordt verdeeld. Dit was ook over 2018 het geval. Om gemeenten vooraf middels de begroting al een beter beeld van de kosten van de VKB te geven en niet pas achteraf in de exploitatiebijdrage, heeft het bestuur besloten een nieuwe systematiek toe te passen. Daarbij worden (conform de GR) de bestaanskosten (overhead) als vaste bijdrage bij de gemeenten in rekening gebracht. Deze wijziging in systematiek wordt middels de gewijzigde begroting 2019 en de begroting 2020 aan de gemeenten voorgelegd.

Tot slot

Tot slot kan ik u namens het bestuur melden dat we blij zijn dat Anja Janssen per 1 maart 2019 is gestart als directeur ad interim bij de VKB. Zij zal samen met het MT en de medewerkers van de VKB de goede dienstverlening aan onze inwoners voortzetten.

Annalies Usmany-Dallinga
Voorzitter

2

Algemeen

2.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2018. Op grond van artikel 7 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient het Dagelijks Bestuur verantwoording af te leggen over de uitvoering van de begroting en het financiële (meerjaren)plan.

2.2 Missie Volkskredietbank

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de missie van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

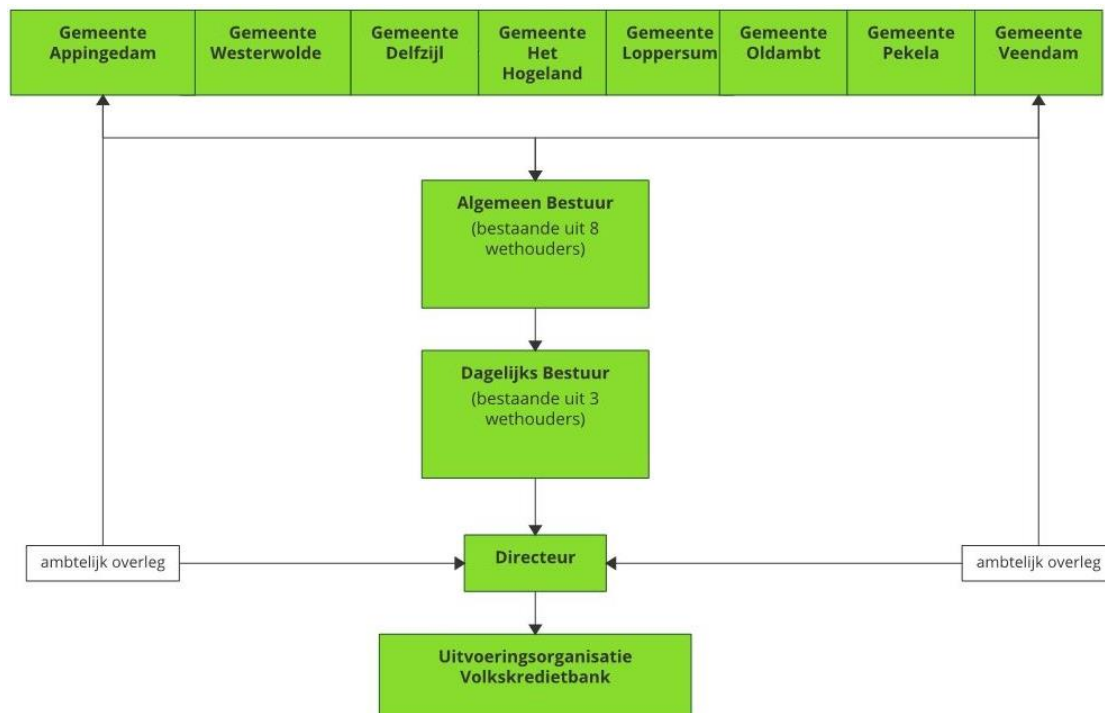
- a. het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij burgers die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
- b. het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- c. het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

Hiervoor worden de volgende vormen van dienstverlening ingezet:

- Het geven van voorlichting, cursussen / workshops en trainingen aan personen en instellingen;
- Het verzorgen van intakegesprekken;
- Het oplossen van crisissituaties;
- Het verstrekken van sociale kredieten en herfinancieringen aan cliënten die elders niet voor een krediet in aanmerking komen;
- Het voeren van inkomensbeheer teneinde het geldelijk evenwicht te doen hervinden;
- Het treffen van 100%-betalingsregelingen met voorkomende partijen voor cliënten;
- Het behartigen van de financiële belangen van personen die daar vanwege hun lichamelijke of psychische toestand of vanwege sociale omstandigheden niet zelf toe in staat zijn.
- Het volledig oplossen van schuldensituaties door schuldbemiddeling (maandelijks aflossingscapaciteit verdelen over de schuldeisers);
- Het door een schuldsanering volledig oplossen van schuldensituaties door het verstrekken van een saneringskrediet;
- Het beschikbaar stellen van een bankpas met rekening voor cliënten die geen gebruik kunnen maken van een reguliere bankpas.

2.3 Deelnemende gemeenten / bestuur

De uitvoeringsorganisatie VKB staat onder toezicht van een Algemeen Bestuur. Dit Algemeen Bestuur bestaat uit wethouders van de aangesloten gemeenten die schuldhulpverlening in hun portefeuille hebben. Uit dit Algemeen bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van 3 wethouders. Het Dagelijks Bestuur houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de Volkskredietbank en is verantwoording verschuldigd aan het Algemeen Bestuur.

Het bestuur tot en met 21 maart 2018 werd gevormd door:

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter	Dhr. B. Boon	Oldambt
Vice-voorzitter	Mw. S. Herkströter	Eemsmond
Lid	Dhr. B. Wierenga	Veendam
Overige leden:	Mw. G. Luth	Westerwolde
	Dhr. M. Joostens	Delfzijl
	Dhr. B. Schollema	Loppersum
	Mw. A. Usmany	Appingedam
	Dhr. H. Hemmes	Pekela

Het huidige bestuur wordt gevormd door (peildatum: februari 2019):

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter	Mw. A. Usmany	Appingedam
Vice-voorzitter	Mw. L. Broekhuizen	Oldambt
Lid	Dhr. H. Hemmes	Pekela
Overige leden:	Mw. G. Luth	Westerwolde
	Dhr. M. Joostens	Delfzijl
	Dhr. B. Schollema	Loppersum
	Mw. M. de Visser	Het Hogeland
	Mw. A. Grimbergen	Veendam

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

2.4 Dienstverlening

Aan de basis van de dienstverlening liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- de doelstelling zoals verwoord in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling;
- de gedragscodes schuldhulpverlening en sociale kredietverlening van de NVVK;
- de modules van de NVVK; handelingen en stappen die de NVVK-leden uitvoeren en volgen in hun dienstverlening aan mensen met financiële problemen.

De volgende producten/diensten vormen het basispakket van de Volkskredietbank:

- Intake en diagnose ten behoeve van producten uit het basispakket en in het kader van preventie (inclusief adviesgesprekken en crisisinterventies);
- Budgetcoaching;
- Budgetbeheer;
- Schuldregeling;
- Wsnp-verklaring;
- Kredietverlening zonder borgstelling;
- Beschermingsbewind.

De volgende producten/diensten kunnen onderdeel uitmaken van het aanvullend pakket en/of kunnen worden ingezet voor individuele inkoop:

- Cursus en training;
- Kredietverlening met borgstelling.

2.5 Lidmaatschappen

NVVK

De VKB is lid van de Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK). De vereniging behartigt de belangen van de leden op landelijk niveau bij de rijksoverheid, maatschappelijke organisaties en instellingen. Verder ondersteunt het verenigingsbureau van de NVVK alle leden op gebied van wet-, regelgeving, beleid en documenten.

Het doel is te komen tot een goede en uniforme afstemming in aanpak en methode van schuldhulpverlening en kredietverstrekking. De Volkskredietbank is in deze vereniging vertegenwoordigd door deelname aan de commissies/werkgroepen Juridische Zaken, Audit, en Stabilisatie.

BKR

De VKB is lid van Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel. Potentiële kredietnemers worden getoetst bij deze instelling. Mede op grond van de hieruit verkregen informatie wordt beoordeeld of kredietverstrekking verantwoord is. Alle verstrekte kredieten worden gemeld bij het bureau. Ook betalingsachterstanden of onregelmatigheden worden kenbaar gemaakt. Indien alle verplichtingen conform de overeenkomst zijn nagekomen wordt de cliënt weer afgemeld.

Door gebruik te maken van dit bureau wordt getracht kredietverlening op een zo verantwoord mogelijke wijze te laten plaatsvinden.

2.6 Kwaliteitszorg

Evenals in voorgaande jaren is ook in het jaar 2018 gewerkt aan kwaliteitszorg. De VKB zal in 2019 wederom worden geauditeerd door de NVVK. Tijdens deze audit wordt getoetst op correcte uitvoering van de Gedragscodes en modules van de NVVK. De certificering is 3 jaar geldig.

2.7 Huisvesting en bereikbaarheid

De Volkskredietbank Noord-Oost Groningen is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam.

De openingstijden voor de klant zijn:

- Maandag tot en met vrijdag van 8:30 tot 12:30 uur;
- Maandag tot en met donderdag van 13:30 tot 16:00 uur.

Daarnaast zijn de consulenten voor de klant elke ochtend van 8:30 tot 10:30 uur telefonisch bereikbaar. Gelet op de uitgestrektheid van het werkgebied worden de klanten op afspraak uitgenodigd op locaties in de gemeenten. Op diverse lokale werkpleinen worden financieel adviseurs van de VKB ingezet voor het bevorderen van de vroegsignalering. Daarnaast kunnen de inkomensconsulenten waar nodig worden geadviseerd en de samenwerking versterkt.

3

Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is in 2016 door de diverse gemeenteraden van de aan de VKB deelnemende gemeenten het beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening vastgesteld voor de periode 2016-2019. In het beleidsplan is de visie op en de uitgangspunten van de gemeenten op het terrein van schuldhulpverlening neergelegd. Het bestuur van de VKB is belast met de uitvoering van dit beleidsplan. In het beleidsplan is afgesproken dat jaarlijks middels een jaarverslag verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van de integrale schuldhulpverlening (ISHV). In het beleidsplan zijn doelen en gewenste resultaten opgenomen. Deze zijn bepalend voor de uitvoering van de ISHV door de VKB.

3.1.1 Opmerking vooraf

In dit hoofdstuk worden de via de VKB behaalde resultaten over de in het beleidsplan vastgelegde doelstellingen weergegeven. Gemeenten behalen ook middels ander beleid en via andere uitvoeringsorganisaties of ketenpartners resultaten op die doelstellingen. Op die resultaten heeft de VKB echter geen zicht. De in paragraaf 3.3 genoemde resultaten betreffen dus enkel de resultaten voor zover de VKB deze in beeld heeft. Voor een totaalbeeld van de realisatie van bovengenoemde doelstellingen moeten ook de resultaten van de andere door de gemeente geregisserde partijen in het sociaal domein in ogenschouw worden genomen.

3.1.2 Opbouw jaarverslag

Dit jaarverslag is als volgt opgebouwd. In paragraaf 3.2 zijn als kader kort de visie van de gemeenten op integrale schuldhulpverlening en de uitgangspunten daarbij beschreven. In paragraaf 3.3 komen de doelstellingen uit het beleidsplan aan bod. Per doelstelling is het streefcijfer uit het beleidsplan weergegeven en zijn de werkelijk bereikte resultaten opgenomen.

3.2 Visie als kader

De in het beleidsplan opgenomen doelstellingen en gewenste resultaten zijn gebaseerd op de visie op ISHV. Deze visie en de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten wordt hieronder als kader kort weergegeven.

3.2.1 Visie ISHV: blijvende resultaten door integraal maatwerk

Aan de manier waarop ISHV aan inwoners wordt aangeboden ligt de volgende visie ten grondslag:

Schulden mogen geen belemmering vormen voor participatie. Alle inwoners¹ met (dreigende) financiële problemen kunnen een beroep doen op schuldhulpverlening. Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid staat daarbij centraal. Er is begeleiding bij het vinden van een oplossing voor of het beheersbaar maken van de schulden. Er wordt maatwerk geboden en er worden blijvende resultaten behaald. Er is aandacht voor de oorzaken van de financiële problemen en mogelijke belemmeringen voor een oplossing. De gemeente voert de regie op het proces en de cliënt is zelf verantwoordelijk voor het slagen van een traject.

3.2.2 Uitgangspunten

In bovenstaande visie ligt een viertal uitgangspunten besloten. In de volgende paragrafen worden deze uitgangspunten kort toegelicht.

¹ Natuurlijke personen vanaf 18 jaar. Preventieactiviteiten (adviesgesprekken, voorlichting, workshops, trainingen, cursussen e.d.) kunnen ook worden ingezet ten bate van doelgroepen onder de 18 jaar.

3.2.2.1 Een brede doelgroep

De toegang tot schuldhulpverlening staat in principe open voor iedere inwoner vanaf 18 jaar met (dreigende) financiële problemen in de privésituatie. Voorkomen moet worden dat financiële problemen groter worden of zich ontwikkelen tot problematische schulden doordat de toegang tot SHV beperkt is. Vanwege de belemmering voor participatie wordt de instroom in principe niet beperkt. Er wordt dus geen inkomensgrens gehanteerd en van de mogelijkheid tot uitsluiting bij recidive en (uitkerings)fraude / bestuurlijke boete wordt niet onverkort gebruik gemaakt. Specifiek voor gezinnen met inwonende minderjarige kinderen is er een uitzonderingsclausule in de beleidsregels schuldhulpverlening opgenomen. Daardoor is het bij deze gezinnen mogelijk om de maximale duur van budgetbeheer te verlengen of een uitzondering te maken op de bepaling dat budgetbeheer eenmalig is. Deze brede doelgroep ligt volledig in lijn met het uitgangspunt van de Wgs dat schuldhulpverlening breed toegankelijk dient te zijn.

3.2.2.2 Vraaggerichte dienstverlening en maatwerk

Bij de intake wordt de (voorlopige) hulpvraag van een cliënt in onderling overleg vastgesteld. De vraag en wensen van de cliënt zijn hierbij medebepalend, de cliënt is immers probleem-eigenaar. Ook wordt gekeken of dienstverlening van de VKB wel noodzakelijk is of dat een lichtere vorm van dienstverlening door een ketenpartner (bijvoorbeeld via het project thuisadministratie van Humanitas) voldoende is. In overleg wordt dus gekeken welke dienstverlening / welk product het beste past bij de hulpvraag van de cliënt. Hierbij wordt vooral gekeken naar welke dienstverlening het beste bijdraagt aan de participatie van cliënt en aan het voorkomen van maatschappelijke kosten.

De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten. Het credo hierbij is: *lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig*. De intensiteit hangt af van wat de cliënt zelf kan (zo nodig met behulp van zijn sociale netwerk).

3.2.2.3 Een integrale aanpak

Binnen de VKB wordt er niet alleen gewerkt aan het oplossen of hanteerbaar maken van het schuldenprobleem, maar er is tevens aandacht voor de achtergronden c.q. oorzaak van de schulden en eventuele belemmeringen voor het oplossen ervan. Als bijvoorbeeld de schulden zijn ontstaan door een verslaving en die is nog steeds aanwezig, dan is de kans van slagen van een volledig schuldregelingstraject zeer klein. Er zal daarom eerst gewerkt moeten worden aan de verslavingsproblematiek en hiervoor wordt de cliënt dan doorverwezen naar Verslavingszorg Noord Nederland. Zo nodig zal de schuldhulpverlening zich in de tussenliggende periode richten op het niet verder laten verslechteren van de maatschappelijke positie van de cliënt (inzet DFD).

Een integrale aanpak is daarnaast een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de ketenpartners. Daarbij kan de Volkskredietbank worden gezien als een belangrijke vindplaats en signalerende instantie voor probleemgezinnen. In een dergelijke situatie wordt de cliënt/het gezin door de VKB aangemeld bij een sociaal (wijk)team en/of de openbare zorgnetwerken. De samenstelling van een sociaal (wijk)team kan per gemeente verschillen. Afhankelijk daarvan wordt zo nodig ook doorverwezen naar maatschappelijk werk en/of een andere ketenpartner. Verder zijn tussen diverse ketenpartners (op regionaal niveau) afspraken gemaakt om de onderlinge werkprocessen op elkaar af te stemmen. Gemeenten stimuleren dergelijke afspraken en waar nodig initiëren en faciliteren zij nieuwe samenwerkingsafspraken.

3.2.2.4 Eigen verantwoordelijkheid cliënt

Schuldhulpverlening is niet vrijblijvend. Op basis van de Wgs heeft de cliënt een wettelijke inlichtingen- en medewerkingsplicht. De cliënt is eindverantwoordelijk voor het slagen van een schuldhulpverleningstraject. Het succes hangt voor een groot deel af van de motivatie (intentie), eigen inzet, vaardigheden en sociale netwerk van de cliënt. Wanneer een cliënt zijn verplichtingen niet nakomt of niet meewerkt in een traject, kan besloten worden om een traject te weigeren dan

wel te beëindigen. Wanneer blijkt dat een cliënt niet in staat is om de eigen verantwoordelijkheid volledig te nemen, wordt het traject daar zo mogelijk op afgestemd c.q. aangepast.

3.3 Doelstellingen en resultaten

3.3.1 Doelstellingen

De in het beleidsplan beschreven werkwijze van ISHV heeft de volgende doelstellingen:

1. Voorkomen van schulden;
2. Duurzame resultaten;
3. Bevorderen participatie;
4. Voorkomen van maatschappelijke kosten.

3.3.2 Gewenste en behaalde resultaten (VKB)

Zoals opgemerkt in de inleiding van dit hoofdstuk (zie paragraaf 3.1), betreffen onderstaande resultaten enkel de resultaten die de VKB in beeld heeft.

3.3.2.1 Voorkomen van schulden

Aandacht voor preventie en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan.

Streefcijfer 2018:

Het aantal deelnemers aan preventieve activiteiten neemt in 2018 toe met 9 procent ten opzichte van 2014.

Resultaat 2018:

Het aantal deelnemers aan de reguliere preventie-activiteiten is in onderstaand schema weer-gegeven:

Preventie-activiteit	Deelnemers 2014	Deelnemers 2018
Lespakket "Kostdat?!?"	216	55
Workshop "Geld speelt een rol"	296	106
Workshop "Financieel bij de Hand"	-	34
(jongeren)sprekuren	20	-
Individuele adviesgesprekken	128	178
Gastlessen Noorderpoort entreeleerlingen	-	-
Cursussen GOB Fivelingo/ISD mobiliteit	-	-
WinklerPrins ouder/kind voorlichtingen	-	136
Preventie-aanbod cl. na afgewezen krediet	-	45
Workshop(s) tienermoeders?	-	-
Jimmy's/andere voorlichtingen woensdagmiddag	-	3
Stagemarkt Hanze	-	-
Lespakket VMBO	300	-
Werkgeversproject	13	-
Totaal	973	557

Vroegsignalering

Naast bovenstaande activiteiten heeft de VKB ook in 2018 extra inzet gepleegd om in een vroeg stadium financiële problemen te signaleren en hulp te bieden. Het vroegsignaleren van schulden is vanaf januari 2018 opgenomen in de reguliere dienstverlening van Werkplein Fivelingo. Nieuwe uitkeringsgerechtigden worden doorverwezen naar een financieel specialist (professional schuld-hulpverlening) indien blijkt dat er sprake is van financiële problematiek. Daarnaast was er in 2018 ook de opdracht om preventief cliënten te spreken en te adviseren om te voorkomen dat er financiële problemen ontstaan. De oplossingsrichting gaat uit van lichte ondersteuning waar het kan, zwaardere hulpverlening waar het moet. Het doel is zowel de inkomenspositie van cliënten te verbeteren als ze te begeleiden naar een schuldenvrije toekomst zodat uiteindelijk de participatie aan de samenleving duurzaam wordt verbeterd.

In 2018 zijn in totaal 110 cliënten doorverwezen naar de financieel adviseur. Een deel van deze cliënten is doorverwezen naar de Volkskredietbank in verband met problematische schulden. Een ander deel werd preventief gesproken en door middel van één of meerdere gesprekken weer op de juiste weg geholpen.

Totaal

Middels alle bovengenoemde preventie-activiteiten zijn in totaal dus 667 (557 + 110) personen bereikt. In 2014 werden 973 personen bereikt. Op basis van deze aantallen is er sprake van een daling van 31,4% ten opzichte van 2014.

Naast bovengenoemde aantallen dragen onderstaande activiteiten ook bij aan de doelstelling van het verkleinen van de kans op het ontstaan van grotere of nieuwe schulden.

Training professionals

In de gemeente Westerwolde is aan verschillende medewerkers van diverse afdelingen (Wmo, jeugd, participatie en werk) een training voor professionals gegeven. Naast het bijdragen aan de integraliteit en aan intensivering van de samenwerking, heeft de training onder meer als doel bij te dragen aan vroegsignalering doordat professionals in een vroeg stadium (dreigende) schulden herkennen. De training wordt gewaardeerd door de professionals en we verwachten ook in 2019 een mooi vervolg hier aan te geven bij andere gemeenten.

Budgetcoaching

Ook het product budgetcoaching draagt bij aan de doelstelling. Budgetcoaching wordt bijvoorbeeld ingezet door de afdeling preventie om mensen met een lichte hulpvraag weer op weg te helpen om zo te voorkomen dat er (problematische) schulden ontstaan. Daarnaast wordt budgetcoaching aan het einde van trajecten ingezet als begeleiding bij de uitstroom uit budgetbeheer. Daarmee wordt voorkomen dat mensen opnieuw in de problemen komen als ze hun financiën weer volledig zelf gaan regelen. In het systeem wordt echter niet de aard van de coaching geregistreerd. Zodoende valt niet te achterhalen in hoeveel van de aantallen budgetcoaching (totaal 372), de coaching op deze wijze is ingezet.

Van deze beide activiteiten is niet te achterhalen hoeveel mensen daaraan hebben deelgenomen c.q. worden bereikt. Het is wel aannemelijk dat met beide activiteiten een aanzienlijk aantal mensen wordt bereikt.

Conclusie:

Het is niet met zekerheid vast te stellen of de doelstelling van een toename van 9% ten opzichte van 2014 is gehaald.

3.3.2.2 Duurzame resultaten

Een investering in integrale schuldhelpverlening waarbij wordt gewerkt aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op recidive.

Streefcijfer 2018:

Het gemiddelde recidivepercentage neemt in 2018 ten hoogste toe tot 10%.

Resultaat 2018:

De berekening van het recidivepercentage wordt berekend op basis van de cliënten die eerder een budgetbeheer of schuldregelingstraject hebben doorlopen. Het recidivecijfer in 2018 is in onderstaande tabel weergegeven.

Recidive	Aantal			Percentage		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Gemiddeld	123	87	62	4,3	3,9	3,1

Uit de tabel blijkt dat het gemiddelde recidivepercentage over 2018 op 3,1% ligt. Daarmee is het verder gedaald ten opzichte van voorgaande twee jaren en het percentage ligt tevens ruim onder de norm van 10%. Ook vergeleken met landelijke cijfers blijkt de dienstverlening zeer effectief. Uit onderzoek blijkt dat recidivepercentages landelijk rond de 9 tot 16% liggen.² Bij mensen die in de Wsnp hebben gezeten, ligt dit percentage landelijk gezien nog hoger, namelijk op 19%.³

Conclusie:

De doelstelling van ten hoogste 10% recidive is daarmee ruim gehaald.

3.3.2.3 Bevorderen participatie

Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen belemmering meer vormt voor een burger om actief deel te nemen aan de samenleving.

Streefcijfers 2018:

1. Het aantal burgers dat binnen de schuldhulpverlening een oplossing voor de schulden krijgt aangeboden groeit vanaf 2016 jaarlijks;
2. Het aantal crisissituaties dat wordt afgewend, neemt vanaf 2016 jaarlijks toe.

Resultaat 2018:

De streefcijfers over 2016 zijn als een nulmeting te zien. In onderstaande tabel zijn de resultaten voor beide streefcijfers over 2018 weergegeven ten opzichte van 2016.

Resultaat	2016	2018
Inwoners met oplossing voor schulden	681 van 1.258 (54,1%)	663 van 1.386 (47,8%)
Aantal afgewende crisissituaties	14 van 21 (66,7%)	34 van 50 (68,0%)

² Duurzaamheid schuldentrajecten, *De financiële positie van ex-schuldenaren*, Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek 2015. Uit dit onderzoek blijkt dat 9 tot 16% van de onderzochte groep na 4 jaar na beëindiging van het schuldentraject weer nieuwe betalingsachterstanden heeft op de premie voor de ziektekostenverzekering. Een betalingsachterstand bij een zorgverzekeraar kan een signaal zijn voor de ontwikkeling van andere en zwaardere schulden omdat deze schulden zich meestal in een eerder stadium ontwikkelen dan andere schulden (Jungmann & Anderson, 2011, Sibma & Okma, 2010). Daarnaast heeft 4 tot 6 procent van de groep na vier jaar ook betalingsachterstanden op nieuwe kredieten.

³ Monitor Wsnp, Elfde meting over het jaar 2014, Utrecht/Den Haag: Raad voor de Rechtsbijstand/Centraal Bureau voor de Statistiek 2015. Uit deze WSNP-monitor blijkt dat 19 procent van de schuldenaren die in de periode 2009-2013 een schone lei had, in 2014 opnieuw een achterstand had op een rekening, een lening, de hypotheek of de huur (pagina 90). Er is momenteel nog geen recentere meting gedaan.

Inwoners met oplossing voor schulden

In 2018 kregen 663 inwoners een oplossing voor de schulden aangeboden. Bij een deel van deze inwoners (358⁴) is dat een totaaloplossing voor alle schulden (via een herfinanciering, schuldregeling of Wsnp). Bij het overige deel (305 inwoners) wordt wel gewerkt aan het afbetalen van de schulden, maar is dat niet in alle gevallen een totaaloplossing (bijvoorbeeld omdat er belemmeringen zijn voor een schuldregeling). Afgezet tegen het totaal aantal inwoners dat in budgetbeheer of een schuldregeling zit (1.386), heeft 47,8% een oplossing voor de schulden.

Afgewende crisissituaties

Van een crisissituatie is sprake bij een dreigende woningontuiming, afsluiting elektra / gas / water of royerling ziektekostenverzekering. In 2018 waren er 50 meldingen waarbij er sprake was van een crisissituatie. Daarvan werden er 34 crisissituaties (68,0%) afgewend. De crisissituaties worden geregistreerd op het moment van de melding. Ook in de fase daarna (waarin nog niet is gestart met de uitvoering van budgetbeheer) is het mogelijk dat er alsnog een crisis ontstaat.

Conclusie:

De groei van het aantal inwoners met een oplossing voor schulden is niet gehaald en de groei van het aantal afgewende crisissituaties is wel gehaald, kortom de doelstelling van een groei in beide streefcijfers is deels gehaald.

3.3.2.4 Voorkomen van maatschappelijke kosten

Een investering in integrale schuldhelpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie.

De maatschappelijke meerwaarde van de VKB vertaalt zich in een kosten-batenanalyse. Onderzoeksbureau Regioplan en de Hogeschool Utrecht hebben onderzoek verricht naar de kosten en baten van schuldhelpverlening⁵. Daarbij is er een rekentool ontwikkeld waarmee gemeenten lokaal de eigen kosten-batenverhouding van hun schuldhelpverlening kunnen berekenen.

Streefcijfer 2018:

De verhouding tussen de kosten en de baten van schuldhelpverlening is in 2018 minimaal 1,5 (iedere euro die in schuldhelpverlening wordt geïnvesteerd, levert minstens € 1,50 aan kostenbesparing op).

Resultaat 2018:

De kosten-batenverhouding van de VKB is in onderstaande tabel weergegeven. Bij onderstaande berekening van de kosten-batenverhouding is uitgegaan van voorzichtige opbrengsten en reële kosten.

⁴ Dit betreft het aantal cliënten dat is toegeleid naar een herfinanciering (73), een schuldregeling of de Wsnp (285) en uitgaande van de gemiddelde uitvalpercentages over 2017. Het uitvalpercentage van de rechtbank Noord-Nederland over 2018 was ten tijde van het schrijven van deze evaluatie nog niet beschikbaar, zodat voor deze berekening gebruik is gemaakt van de uitvalpercentages over 2017. Zodra het percentage van de rechtbank Noord-Nederland wel beschikbaar is, zal die worden opgenomen in de kwartaalrapportages over 2019.

⁵ Schuldhelpverlening loont!, Amsterdam: Regioplan 2011.

		totaal	per 1000 inw.
9.1	Kosten	€ 2.357.878	€ 15.760
9.2	Baten	€ 4.240.000	€ 28.350
9.3	Bespaarde kosten PW uitstroom	€ 2.072.000	€ 13.850
9.4	Bespaarde kosten PW voorkomen instroom	€ 217.000	€ 1.450
9.5	Bespaarde kosten WW	€ 768.000	€ 5.130
9.6	Bespaarde kosten PW trajecten	€ 17.000	€ 110
9.7	Bespaarde kosten WW reïntegratie	€ 3.000	€ 20
9.8	Bespaarde kosten betalingsregelingen	€ 7.000	€ 50
9.9	Bespaarde kosten huisuitzettingen	€ 369.000	€ 2.470
9.10	Bespaarde kosten MW	€ 32.000	€ 210
9.11	Bespaarde kosten GGZ	€ 24.000	€ 160
9.12	Bespaarde kosten MO	€ 134.000	€ 900
9.13	Bespaarde kosten dakloosheid (zorg en veiligheid)	€ 408.000	€ 2.730
9.14	Bespaarde kosten afsluiten GWL	€ 189.000	€ 1.260

Uit deze tabel blijkt een totaalbedrag aan kosten van schuldhulpverlening van € 2.357.878,-. Daar staat een bedrag aan baten van € 4.240.000,- tegenover. De kosten-baten verhouding is daarmee 1,80. Dit betekent dat elke euro die gemeenten besteden aan schuldhulpverlening, op andere terreinen leidt tot een kostenbesparing van minstens € 1,80.

Conclusie:

De doelstelling van een kosten-baten verhouding van minimaal 1,5 is gehaald.

3.3.3 Managementinformatie

Op basis van managementinformatie wordt de voortgang in het bereiken van de doelstellingen en de gewenste resultaten en de kwaliteit gemonitord. Ook in 2018 ontvingen zowel het bestuur van de VKB als de gemeenteraden eens per kwartaal een rapportage om te kunnen sturen op de voortgang in de doelstellingen en resultaten en kwaliteitsaspecten. In deze rapportages is onder andere informatie opgenomen over de ingezette producten en diensten, wachttijden, recidive en over de (kenmerken van de) cliënten.

Verder is vanaf 2017 in de managementrapportages een overzicht toegevoegd van de instroom, de doorstroom en tussentijdse uitval van cliënten. Hierin worden de cliënten die zich in 2017 en 2018 hebben aangemeld gevolgd gedurende het proces van schuldhulpverlening. Momenteel geeft het overzicht vooral zicht op de beginfase van de schuldhulpverlening. Naarmate de tijd verstrijkt, zal dit overzicht verder worden uitgebreid zodat het ook inzicht biedt in het resultaat (succes) en de doeltreffendheid van de schuldhulpverlening door de VKB.

3.3.4 Samenvatting resultaten

Onderstaand is aangegeven welke van de het beleidsplan beschreven doelstellingen zijn behaald:

1. Voorkomen van schulden:

2. Duurzame resultaten:

3. Bevorderen participatie:

4. Voorkomen van maatschappelijke kosten:

4

Paragrafen

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de VKB. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen.

4.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de Volkskredietbank te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele weerstandscapaciteit* is met name van belang voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Een structureel middel om risico's op te vangen kan bijvoorbeeld zijn de post onvoorzien in de begroting.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het ter dekking van risico's aanwezige vrije vermogen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit bijvoorbeeld de algemene reserve en deze bedraagt ultimo 2018 nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen. Risico's zijn van nature onzeker van aard en omvang. Indien dit niet zo was, zouden zij worden opgenomen in de begroting.

De belangrijkste risico's voor de Volkskredietbank zijn:

- BTW-risico: Er is onduidelijkheid over de vraag of de VKB verplicht is BTW in rekening te brengen bij het product beschermingsbewind. De VKB is van mening dat er geen BTW-plicht is omdat beschermingsbewind binnen de BTW-vrijstelling voor schuldhelpverlening valt. Begin 2018 heeft de belastingdienst aangegeven dat er voor de VKB wel een BTW-plicht bij beschermingsbewind zou gelden. Nadien is er een uitspraak van een rechtbank geweest in een vergelijkbare situatie. De rechtbank was het niet eens met het standpunt van de belastingdienst. Vervolgens heeft de belastingdienst hoger beroep tegen deze uitspraak van de rechtbank ingesteld. De belastingdienst zal naar verwachting gedurende die procedure niet bereid zijn het standpunt aan te passen. Daarom is besloten de huidige werkwijze voort te zetten, het standpunt van de VKB vast te leggen en na afloop van het hoger beroep opnieuw in overleg te treden met de belastingdienst. Omdat de VKB tot op heden nog geen BTW in rekening heeft gebracht, bestaat er in beginsel een BTW-risico voor het verleden. Indien

- uiteindelijk blijkt dat het standpunt van de belastingdienst juist is, dan kan er een eventuele naheffing van omzetbelasting plaatsvinden over een periode van maximaal vijf jaar;
- Per 1 januari 2018 is de gemeente Bellingwedde gefuseerd met de gemeente Vlagtwedde tot de nieuwe gemeente Westerwolde. Op 1 januari 2019 is de gemeente Eemsmond gefuseerd met de gemeenten Bedum, Winsum en De Marne tot de nieuwe gemeente Het Hogeland. De komende jaren zullen ook andere aan de VKB deelnemende gemeenten gaan herindelen. De nieuwe gemeenten kunnen als gevolg van deze herindelingen gaan toe- of juist uittreden. In beide situaties zullen er gevolgen zijn op financieel, organisatorisch en op personeel vlak;
 - Er kunnen financiële risico's optreden, indien de VKB voor een deel van haar activiteiten vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde 'winst'. Deloitte Belastingadviseurs heeft begin december 2016 een brief naar de belastingdienst verstuurd. Het uitgangspunt is dat, bij de VKB geen sprake is van een Vpb-plicht, omdat er geen fiscaal winststreven is. De belastingdienst heeft in een schriftelijk reactie van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient de belastingplicht opnieuw te worden beoordeeld;
 - Alle in de begroting opgenomen aannames zijn gebaseerd op een voorspelling omtrent het aantal aanvragen en diensten. Indien er in een jaar sprake zal zijn van een (grote) stijging of daling in het aantal aanvragen en diensten, zal dit kunnen leiden tot frictiekosten en een extra financiële bijdrage van de gemeenten;
 - Indien de VKB aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsbeoefening, kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking;
 - Indien de VKB aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten;
 - De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hiervoor geen speciale verzekering afgesloten.
 - De voormalige directeur is eind 2018 wethouder geworden in de gemeente Veendam en op grond van de rechtspositionele regels is er sprake van een terugkeergarantie vanwege politiek verlof.

Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De Volkskredietbank is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. In dat kader ontvangt de Volkskredietbank op basis van de opgestelde begroting financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten en is het niet nodig dat de Volkskredietbank over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelige exploitatiesaldo wordt op basis van de gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. In het weerstandsvermogen wordt daarom voorzien door de deelnemende gemeenten zelf. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de VKB als zodanig gewaarborgd.

4.1.1 Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) dient een aantal kengetallen opgenomen te worden. De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een betere inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	2017	2018	
	realisatie	begroting	realisatie
Netto schuldquote	8%	8%	7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	8%	8%	7%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,8	0,8	0,8

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Normaliter bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VKB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode nihil (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op pagina 20).

Liquiditeitsratio

De liquiditeit laat zien wat de mate is waarin de VKB in staat is om aan haar direct opeisbare verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode onder de 1. De huidige uitkomst geeft aan dat er op korte termijn onvoldoende vorderingen en gelden zijn om de korte schulden te voldoen. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan (gemeenschappelijke regeling) met zich meebrengt, is er geen noodzaak het toegepaste beleid te wijzigen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De investeringen zijn met name gericht geweest op het in stand houden en vervangen van het automatiseringspark.

Het personeel is gehuisvest in het kantoorpand aan de Stationsweg 2 te Appingedam. Dit pand wordt gehuurd. Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de Volkskredietbank. Voor wat betreft de inrichting dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de Volkskredietbank eveneens verantwoordelijk. Deze kosten worden aangemerkt als huurder investeringen. Het externe (groot) onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de verhuurder.

Daarnaast heeft de organisatie een dienstvoertuig in gebruik in verband met het spreekuur bezoek op locatie. Dit voertuig is in 2009 aangeschaft. De afschrijving- en onderhoudskosten worden in de exploitatie verwerkt.

4.3 Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringsstructuur van decentrale overheden, een doel dat de Volkskredietbank eigen is. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

4.3.1 Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-,

koers-, en valutarisico's. Voor de Volkskredietbank zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de Volkskredietbank loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de Volkskredietbank in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In de renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal.

De begrote en werkelijke renterisico norm 2018 en de begrote renterisico norm 2019 worden weergegeven in de volgende tabel.

Renterisico norm (bedragen x 1.000)	2018 (begroot)	2018 (werkelijk)	2019 (begroot)
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -	€ -
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -	€ -
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	€ -	€ -	€ -
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ -	€ -	€ -
3b Nieuwe verstrekte lange leningen	€ 700	€ 415	€ 710
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	€ -700	€ -415	€ -710
5 Betaalde aflossingen	€ -	€ -	€ -
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ -700	€ -415	€ -710
7 Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ -700	€ -415	€ -710
8 De begrotingsomvang	€ 3.996	€ 3.996	€ 3.964
9 Het normpercentage	20%	20%	20%
10 Renterisiconorm (8 x 9)	€ 799	€ 799	€ 793
11 Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief) (10 - 7)	€ 1.499	€ 1.214	€ 1.503

Uit deze opstelling blijkt dat de Volkskredietbank binnen de grenzen van de renterisico norm opereert. Ook voor de komende jaren verwacht de Volkskredietbank geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico, kan jaarlijks 4% van de netto uitbetaalde leningen in dat jaar worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze leningdebiteuren. Er wordt ten aanzien van leningdebiteuren een (pro)actief beleid gevoerd.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar de eerdere paragraaf betreffende het weerstandsvermogen.

4.3.2 Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de Volkskredietbank middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft.

De begrote en werkelijke kasgeldlimiet 2018 en de begrote kasgeldlimiet 2019 worden weergegeven in de volgende tabel.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2018 (begroot)	2018 (werkelijk)	2019 (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:	€ 3.996	€ 3.996	€ 3.964
Toegestane kasgeldlimiet (a)			
- in procenten	65%	65%	65%
- in bedrag	€ 2.597	€ 2.597	€ 2.577
Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -
- schuld in rekening-courant	€ -	€ -	€ -
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ 6.000	€ 5.906	€ 6.100
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld (b)	€ 6.000	€ 5.906	€ 6.100
Vlottende kasgeldmiddelen			
- uitgeleende gelden < 1 jaar	€ 60	€ 57	€ 60
- contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -
- tegoeden in rekening-courant	€ 3.600	€ 4.139	€ 3.800
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende kasgeldmiddelen (c)	€ 3.660	€ 4.196	€ 3.860
Toets kasgeldlimiet			
Totaal netto vlottende schuld (b) - (c)	€ 2.340	€ 1.710	€ 2.240
Toegestane kasgeldlimiet (a)	€ 2.597	€ 2.597	€ 2.577
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	€ 257	€ 888	€ 337

De ruimte binnen de kasgeldlimiet 2018 bedroeg € 888.000.

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Algemeen

Een juiste bedrijfsvoering is van belang om de taken van de Volkskredietbank verantwoord uit te kunnen voeren. De Volkskredietbank beschikt over een werkorganisatie onder leiding van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied schuldhelpverlening uit. Voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar het 'woord van de directie' op pagina 6 en hoofdstuk 2 vanaf pagina 8 en verder.

4.4.2 Automatisering

De VKB heeft de automatisering uitbesteed. De VKB is aangesloten op en maakt gebruik van de diensten van CSN Groep B.V. De diensten worden door middel van een dienstverlenings-overeenkomst uitgevoerd. Naast de standaard software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's Allegro, Exact Globe Next, Xtendis, Scienta.

4.4.3 Gegevensbescherming

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de VKB. Toegankelijke en betrouwbare informatie is essentieel voor de VKB om zijn (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren en om daarover transparant en proactief verantwoording te kunnen afleggen. Daarnaast verwerkt de VKB bij de uitvoering van zijn taken persoonsgegevens van gevoelige aard, zoals financiële gegevens. Deze informatie is dus waardevol en moet beschermd worden. Privacy en gegevensbescherming is daarom een blijvend relevant onderwerp voor de VKB. Het zorgvuldig verwerken van privacygevoelige informatie is essentieel voor het vertrouwen van inwoners in de VKB.

De VKB spant zich in om gegevensbescherming en de informatiebeveiliging blijvend op niveau te houden. Daaraan is in 2018 hard gewerkt. Zo is er beleid voor gegevensbescherming vastgesteld, is er een privacyverklaring voor cliënten opgesteld, is een kanaal voor het indienen van verzoeken

door betrokkenen ingeregeld, is er gewerkt aan de interne bewustwording bij alle afdelingen, is er een verwerkingsregister aangelegd en zijn er diverse verwerkersovereenkomsten met externe partijen afgesloten. Al vanaf 2016 was er een procedure en registratie voor het melden van beveiligingsincidenten en datalekken.

4.4.4 Adviescommissie gevolgen gemeentelijke herindelingen

Per 1 januari 2018 is de gemeente Bellingwedde gefuseerd met de gemeente Vlagtwedde tot de nieuwe gemeente Westerwolde. Op 1 januari 2019 is de gemeente Eemsmond gefuseerd met de gemeenten Bedum, Winsum en De Marne tot de nieuwe gemeente Het Hogeland. De komende jaren zullen ook andere aan de VKB deelnemende gemeenten gaan herindelen.

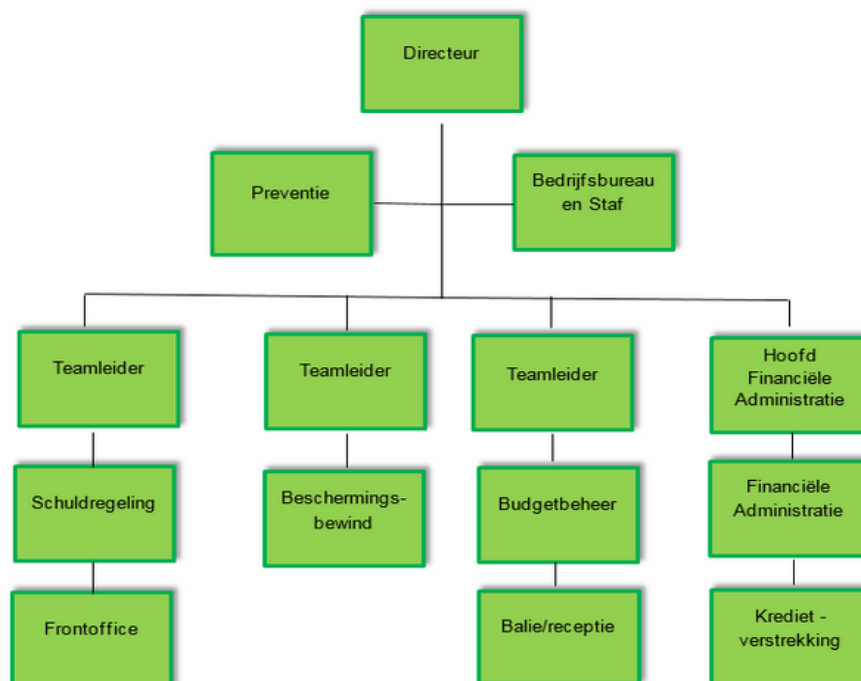
De nieuwe gemeenten kunnen als gevolg van deze herindelingen gaan toe- of juist uittreden. In beide situaties zullen er gevolgen zijn op financieel, organisatorisch en op personeel vlak. Deze gevolgen moeten in kaart worden gebracht en er moet een voorstel komen voor de afwikkeling van die gevolgen. Enerzijds om herindelende gemeenten te ondersteunen bij het maken van een keuze voor toe- of uittrading. Anderzijds om duidelijk te maken wat de gevolgen zijn voor de overige deelnemende gemeenten en voor de VKB als uitvoeringsorganisatie.

In het voorjaar van 2018 is een externe, onafhankelijke ad hoc adviescommissie benoemd die het algemeen bestuur in het najaar van 2018 heeft geïnformeerd.

4.4.5 Personeel

Het personeel met een vaste aanstelling is in dienst van de Volkskredietbank. De arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector gemeenten (CAR-UWO) en de rechtspositie van de gemeente Appingedam zijn van toepassing. De loonkosten zijn gebaseerd op de schaalonen behorende bij de functies. De loonkosten bestaan onder andere uit: de jaarlonen inclusief 8% vakantietoelage, 6,75% eindejaarsuitkering, 1,5% levensloopbijdrage, 0,8% bovenwettelijke verlofuren (totaal IKB: 17,05%) en sociale lasten werkgeverspremies WGA, ZVW etc. en de werkgeverslasten OP/NP, AOP en VPL.

De Volkskredietbank levert, ondergebracht in een 9-tal afdelingen, verschillende financiële diensten. Hieronder is het organogram van de uitvoeringsorganisatie van de VKB weergegeven.

De uitvoeringsorganisatie staat onder leiding van de directeur en onder toezicht van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur.

Preventie:

De afdeling preventie houdt zich bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van individuele en collectieve preventie activiteiten zoals het voeren van advies- en coachingsgesprekken en het geven van cursussen en voorlichting.

Bedrijfsbureau en staf:

Aan het bedrijfsbureau zijn als kerntaken toebedeeld, de bestuursondersteuning, managementondersteuning, klachten afhandeling, interne controlling op voortgang van de processen en de bijbehorende verslaglegging, het bijhouden van de relevante wet- en regelgeving, de aanpalende beleidszaken en tenslotte de controle op de kwaliteit en de voortgang van de werkprocessen.

Teamleider / Hoofd financiële administratie:

De teamleiders c.q. het hoofd financiële administratie sturen de betreffende functionele afdelingen aan. Zij vormen de schakel tussen de afdelingen en de directie.

Frontoffice:

De Frontoffice doet aanmeldgesprekken, intakegesprekken, verzorgt de dossieropbouw en doet zo nodig crisis interventie.

Budgetbeheer:

Budgetbeheer zorgt voor het uitvoeren en onderhouden van het budgetbeheer en budgetbegeleiding.

Balie / receptie:

De kerntaken van deze afdeling zijn het telefonisch ondersteunen van alle afdelingen, het ontvangen / te woord staan van cliënten aan de balie, het maken van afspraken en het verwerken van de post.

Beschermingsbewind:

Deze afdeling verzorgt het beschermingsbewind. Beschermingsbewind is een door de rechter opgelegde vorm van 'verplicht budgetbeheer' voor meerderjarige personen die wegens verkwisting, een geestelijke of lichamelijke tekortkoming niet in staat zijn zelf hun financiën goed te regelen.

Schuldregeling:

Het verzorgen van schuldbemiddeling, schuldsaneringstrajecten en het opstellen van verklaringen WSNP.

Financiële Administratie:

De financiële administratie verzorgt het betalingsverkeer, de dagelijkse bank administratie alsmede de debiteurenbewaking. Deze afdeling is organisatie ondersteunend. Zo verzorgen zij o.a. de administratieve ondersteuning van de afdelingen en de administratieve afhandeling van het schuldregeling traject.

Kredietverstrekking:

De afdeling kredietverstrekking heeft als kerntaken, het beoordelen van de aanvragen voor en het verstrekken van sociale leningen, herfinancieringen en saneringskredieten.

Het onderstaande overzicht toont de personeelsbezetting ultimo 2018 en 2017:

Personeelsbezetting	31-12-2018		31-12-2017	
	persoon	fte	persoon	fte
Management	4	3,2	5	4,6
Bedrijfsbureau en staf	5	4,3	6	4,1
Financiële admin. / kredietverstrekking	3	2,3	3	2,4
Preventie	2	1,4	2	1,4
Beschermingsbewind	10	7,3	8	6,5
Receptie / postverwerking	4	2,8	5	4,2
Budgetbeheer	14	11,5	13	10,9
Frontoffice	8	6,7	8	6,0
Schuldregeling	8	7,3	9	6,7
Totaal	58	46,8	59	46,8

Het onderstaande overzicht toont het ziekteverzuim:

Ziekteverzuim	2018	2017
Verzuimduur	13,2	11,6
Verzuimpercentage	6,7	5,7
Verzuimfrequentie	1,8	1,7

Het verzuimpercentage in 2018 bedroeg 6,7. Dit percentage geeft aan welk deel van de arbeids-capaciteit in 2018 wegens verzuim verloren is gegaan. Het verzuimpercentage is 1% hoger in vergelijking met 2017. De verzuimduur bedroeg in 2018 13,2 dagen. Gemiddeld meldden medewerkers zich 1,8 keer ziek in 2018.

4.5 Verbonden partijen

De Volkskredietbank is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deel-nemende gemeenten. De Volkskredietbank heeft zelf geen verbonden partijen.

Jaarrekening 2018

5

Balans per 31 december 2018

(ná verwerking exploitatiesaldo en ná verwerking mutaties in de reserves)

Activa	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
Vaste activa				
B.1 Materiële vaste activa:				
Investerings met economisch nut		269.337		303.592
B.2 Financiële vaste activa:				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		899.776		1.114.788
Totaal vaste activa		1.169.113		1.418.380
Vlottende activa				
B.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Overige uitzettingen	57.252		55.982	
Overige vorderingen	18.546		24.874	
		75.798		80.856
B.4 Liquide middelen:				
Kas	-		-	
Bank	4.138.926		3.950.262	
		4.138.926		3.950.262
B.5 Overlopende activa:				
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		1.059.306		1.167.743
Totaal vlottende activa		5.274.030		5.198.861
Totaal activa		6.443.143		6.617.241
Passiva				
	€	€	€	€
Vaste passiva				
B.6 Eigen vermogen:				
Algemene reserve	-		-	
Bestemmingsreserves	-		-	
Gerealiseerde resultaat	-		-	
		-		-
Totaal vaste passiva		-		-
Vlottende passiva				
B.7 Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Beheerrekeningen	5.905.756		5.977.513	
Overige schulden	454.310		479.521	
		6.360.066		6.457.034
B.8 Overlopende passiva:				
Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen		83.077		160.207
Totaal vlottende passiva		6.443.143		6.617.241
Totaal passiva		6.443.143		6.617.241

6

Overzicht van baten en lasten en overhead 2018

6.1 Overzicht van baten en lasten 2018

BATEN	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.000	129.307	127.140
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	504.000	798.592	449.771
E.3 Opbrengsten schuldhelpverlening	2.587.000	2.220.243	2.434.129
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	539.000	509.674	520.580
E.5 Overige opbrengsten	138.000	155.073	137.090
E.6 Rente opbrengsten	97.000	104.992	117.329
Totaal baten	<u>3.996.000</u>	<u>3.917.881</u>	<u>3.786.039</u>

LASTEN	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
E.7 Personeelskosten	3.152.000	3.061.000	3.028.783
E.8 Afschrijvingskosten	109.000	95.264	83.617
E.9 Huisvestingskosten	147.000	148.259	143.429
E.10 Automatiseringskosten	190.000	208.296	191.029
E.11 Organisatiekosten	193.000	160.167	154.779
E.12 Rente- en bankkosten	32.000	29.465	31.056
E.13 Kosten voorzieningen	30.000	26.910	26.926
E.14 BTW kosten	143.000	188.519	126.420
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	<u>3.996.000</u>	<u>3.917.881</u>	<u>3.786.039</u>
Saldo voor bestemming	-	-	-
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserve	-	-	-
Totaal mutaties reserves	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldoverdeling gemeenten	-	-	-
Saldo na bestemming	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

6.2 Overzicht overhead (bestaanskosten) 2018

Conform de eisen van de BBV wordt hieronder een overzicht gegeven van de overhead. De VKB heeft te maken met kosten voor bestuursondersteuning en niet product- / dienst-verleningspecifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

LASTEN	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
E.7 Kosten MT, ondersteuning en P&O	785.000	841.942	836.278
E.8 Afschrijvingskosten MVA	109.000	95.264	83.617
E.9 Huisvestingskosten	141.000	146.332	143.429
E.10 Automatiseringskosten	190.000	208.296	191.029
E.11 Organisatiekosten (advies, AVG en P&C)	161.000	132.944	127.306
E.12 Rente- en bankkosten	27.000	28.384	30.045
E.14 BTW kosten	104.000	114.546	90.189
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	<u>1.517.000</u>	<u>1.567.708</u>	<u>1.501.893</u>

Er vindt een algemene interne ondersteuning aan de diverse organisatieonderdelen en het management plaats. Bij de algemene interne ondersteuning gaat het onder meer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en applicatiebeheer en de facilitaire ondersteuning. De lasten worden bepaald door de kosten van het in standhouden van de gemeenschappelijke regeling. Deze zogenaamde bestaanskosten zijn de materiele kosten en ondersteunde diensten (indirecte kosten).

7

Kasstroomoverzicht 2018

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo		-		-
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen		95.264		83.617
Veranderingen in werkkapitaal:				
- overige uitzettingen	-1.270		3.982	
- overige vorderingen	6.328		237.700	
- overlopende activa	108.437			
- vlottende schulden	-96.968		242.656	
- overlopende passiva	-77.130			
		-60.603		484.338
Overige:				
- boekresultaat materiële vaste activa		-		-
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		34.661		567.955
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-61.009		-61.491	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Verstrekkings leningen u/g	-415.149		-736.880	
Aflossingen leningen u/g	630.161		611.993	
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		154.003		-186.378
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Bijdrage gemeenten, saldo	-		-	
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		-		-
Mutatie liquide middelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)				
		188.664		381.577
Liquide middelen				
Saldo per 31 december 2018		4.138.926		
Saldo per 31 december 2017		3.950.262		3.950.262
Saldo per 31 december 2016				3.568.685
Mutatie liquide middelen		188.664		381.577

8

Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten

8.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarcijfers hebben betrekking op de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs, waar nodig onder aftrek van afschrijvingen en (buitengewone) waardeverminderingen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat over verschillende zaken een oordeel wordt gevormd, en dat schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

De jaarcijfers zijn gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Balanswaardering

Materiële vaste activa

Waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van de historische aanschafwaarden exclusief BTW onder aftrek van afschrijvingen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de verstrekte leningen verminderd met de vervallen termijnen en vermeerderd met de vooruit ontvangen aflossingen. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vlottende activa en passiva

De onder de vorderingen opgenomen nog te ontvangen vervallen termijnen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de getroffen voorzieningen. De liquide middelen en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde exclusief BTW. De wijze waarop de afschrijvingen plaatsvinden worden vermeld in de controleverordening.

8.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Alle vermelde activa betreffen investeringen met economisch nut. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

B.1. Materiële vaste activa	Ver- bouwing kantoor	Kantoor- inventaris	Auto- matisering	Vervoer- middel	Totaal
	€	€	€	€	€
Per 1 januari 2018:					
Aanschafwaarde	601.392	214.071	237.812	8.249	1.061.524
Cumulatieve waarde- verminderingen en afschrijvingen	-374.159	-198.880	-176.644	-8.249	-757.932
Boekwaarde	<u>227.233</u>	<u>15.191</u>	<u>61.168</u>	<u>-</u>	<u>303.592</u>
Mutaties 2018:					
Investeringen	-	4.335	56.674	-	61.009
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-60.144	-5.064	-30.056	-	-95.264
	<u>-60.144</u>	<u>-729</u>	<u>26.618</u>	<u>-</u>	<u>-34.255</u>
Per 31 december 2018:					
Aanschafwaarde	601.392	218.406	294.486	8.249	1.122.533
Cumulatieve waarde- verminderingen en afschrijvingen	-434.303	-203.944	-206.700	-8.249	-853.196
Boekwaarde	<u>167.089</u>	<u>14.462</u>	<u>87.786</u>	<u>-</u>	<u>269.337</u>
Afschrijvings- percentages	<u>10%</u>	<u>10-33,3%</u>	<u>20-33,3%</u>	<u>20%</u>	

De investeringen worden lineair afgeschreven aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Verbouwing nieuw kantoor 10 jaar
- Kantoorinventaris 3 of 10 jaar
- Automatisering 3 of 5 jaar
- Vervoermiddel 5 jaar

De investeringen in de automatisering hangen samen met een migratie ICT infrastructuur en de verdere digitalisering van de werkprocessen, waaronder het optimaliseren van de workflow van e-mail en postverwerking.

B.2. Financiële vaste activa	2018	2017
	€	€
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Saldo per 1 januari	1.114.788	989.901
Verstrekingen t/m 31 december	415.149	736.880
	<u>1.529.937</u>	<u>1.726.781</u>
Vervallen termijnen en ontvangen aflossingen t/m 31 december	-630.161	-611.993
Saldo per 31 december	<u>899.776</u>	<u>1.114.788</u>
Uitstaande leningen per 31 december	<u>743</u>	<u>765</u>

Het betreft verstrekte persoonlijke leningen, herfinancieringen en saneringskredieten aan cliënten.

B.3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2018	2017
	€	€
Overige uitzettingen		
Saldo per 1 januari	123.082	126.164
Vervallen termijnen t/m 31 december	630.161	611.993
	<u>753.243</u>	<u>738.157</u>
Ontvangen aflossingen t/m 31 december	-630.069	-611.590
Achterstand	123.174	126.567
Vooruitontvangen termijnen	-1.122	-3.485
Per saldo achterstand per 31 december	<u>122.052</u>	<u>123.082</u>
Vordering vertragingsrente	19.199	14.222
	<u>141.251</u>	<u>137.304</u>
Voorziening dubieuze leningdebiteuren	-64.800	-67.100
Voorziening vertragingsrente	-19.199	-14.222
Saldo per 31 december	<u>57.252</u>	<u>55.982</u>

Voorziening dubieuze leningdebiteuren

De voorziening dubieuze leningdebiteuren dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de leningen u/g. Jaarlijks mag maximaal 4% van de in het boekjaar netto uitbetaalde leningen u/g aan de voorziening worden toegevoegd. Volgens het Bankreglement is de maximale voorziening dubieuze leningdebiteuren 10% van het debiteurensaldo. Op basis van een geschat risicoprofiel van de debiteuren is per 31 december 2018 de voorziening dubieuze leningdebiteuren bepaald op € 64.800.

Voorziening vertragingsrente

De voorziening vertragingsrente dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de vordering vertragingsrente.

	2018	2017
	€	€
Mutatie voorziening dubieuze leningdebiteuren		
Saldo per 1 januari	67.100	66.200
Toevoegingen	15.389	11.096
	82.489	77.296
Afboekingen minus ontvangen afboekingen, per saldo afboekingen	-17.689	-10.196
Saldo per 31 december	64.800	67.100

De in de balans opgenomen overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige vorderingen		
Debiteuren	18.546	24.874
Totaal	18.546	24.874

De vorderingen van het openstaande debiteurensaldo per 31 december 2018 zijn allemaal korter dan drie maanden.

De post liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

B.4. Liquide middelen	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kas	-	-
BNG, rekening-courant .665	2.121.462	1.771.938
BNG, prepaidkaart .226	20.962	19.480
BNG, rekening-courant .171	184.126	385.023
SNS Bank, betaalrekening .413	10.702	10.731
ABN-Amro, betaalrekening .730	81.674	43.090
ABN-Amro, kwartaal depositorekening .681	720.000	720.000
ABN-Amro, jaar depositorekening .816	1.000.000	1.000.000
Totaal	4.138.926	3.950.262

De bankgelden op de balans betreffen vooral gelden van cliënten. Deze derden gelden zijn uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren. De bankgelden van de klanten zijn te allen tijde toegankelijk en beschikbaar voor de activiteiten van de klanten.

B.5. Overlopende activa	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		
Gemeenten	790.445	749.335
Beschermingsbewind	147.545	319.329
Borg verhuurder	32.500	32.500
Overige	88.816	66.579
Totaal	1.059.306	1.167.743

B.6. Eigen vermogen	Saldo per 01-01-2018	Toevoeging 2018	Onttrekking 2018	Saldo per 31-12-2018
	€	€	€	€
Algemene reserve	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Per 31 december 2018 zijn de reserves nihil.

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden en overige schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

B.7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Beheerrekeningen		
Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten	947.493	1.051.607
Spaargelden en reserveringen cliënten	4.958.263	4.925.906
Totaal	5.905.756	5.977.513

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals budgetbeheer, beschermingsbewind, kredietverstrekkingen, saneringen, schuldbemiddeling etc. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.

Spaargelden en reserveringen cliënten

In overleg met de cliënt worden reserveringen gedaan voor toekomstige uitgaven ten behoeve van de activiteiten budgetbeheer en beschermingsbewind.

Scheiding van cliënt- en organisatiegelden

De Volkskredietbank maakt gebruik van één centrale bankrekening op naam van de Volkskredietbank waarop alle cliëntgelden worden ontvangen. Voor iedere cliënt opent de Volkskredietbank een (budgetbeheer)rekening waarbij een volledige, administratieve scheiding is aangebracht. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan met zich meebrengt, is er geen noodzaak tot strikte scheiding middels separate externe bankrekeningen op naam van cliënten. Op grond van het besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerder en mentoren (CBM) heeft de Rechtbank Noord-Nederland per brief van 17 november 2015 aan de Volkskredietbank een ontheffing verleend voor de eis van scheiding van cliënt- en organisatiegelden (artikel 1:436 lid 4 BW).

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige schulden		
Door te betalen bemiddelingen	208.497	192.618
Crediteuren	95.492	143.702
Salarissen, sociale lasten en loonheffing	150.321	143.201
Totaal	454.310	479.521

De post 'Door te betalen bemiddeling' betreft bedragen die per 31 december 2018 zijn bestemd voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit schuldbemiddeling.

De post 'Salarissen, sociale lasten en loonheffing' bevat nog te betalen sociale lasten en loonheffingen over de maand december 2018.

B.8. Overlopende passiva	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen		
Uitzend- en detachingskosten	7.016	1.703
Accountantskosten	10.245	18.240
Overige	65.816	140.264
Totaal	83.077	160.207

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De volgende onderdelen zijn toekomstige financiële verplichtingen en niet in de balans opgenomen:

- De verplichting uit hoofde van de vakantiedagen is, conform het BBV, niet in de balans opgenomen. Deze verplichting bedraagt per 31 december 2018 € 68.328,-.
- Huurovereenkomst kantoorpand: betreft een financiële huurverplichting van € 90.589,- per jaar en deze wordt jaarlijks verhoogd op basis van het CPI van het CBS. Deze verplichting loopt van 1 november 2010 tot en met 31 oktober 2020.
- Huurovereenkomst afdruckapparatuur: betreft een financiële huurverplichting van € 12.299,- per jaar. Deze verplichting loopt van 26 oktober 2015 tot en met 20 juni 2019.
- Dienstverleningsovereenkomst personeels- en salarisadministratie: betreft een financiële verplichting van € 23.720,- per jaar. Deze verplichting loopt van 1 januari 2019 tot 31 december 2020.

8.3 Toelichting op en analyse van het overzicht van baten en lasten 2018

De gerealiseerde afwijking ten opzichte van de begroting over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 wordt hieronder geanalyseerd.

Analyse van de baten

De gerealiseerde totale baten zijn per saldo € 74.000,- lager dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 5% van de begroting worden niet toegelicht):

BATEN	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie t.o.v. begroting			
			Hoger		Lager	
	€	€	€	%	€	%
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.000	129.000	-	-	2.000	1,5
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	504.000	799.000	295.000	58,5	-	-
E.3 Opbrengsten schuldhelpverlening	2.587.000	2.220.000	-	-	367.000	14,2
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	539.000	510.000	-	-	29.000	5,4
E.5 Overige opbrengsten	138.000	155.000	17.000	12,3	-	-
E.6 Rente opbrengsten	97.000	105.000	8.000	8,2	-	-
Totaal baten	3.996.000	3.918.000	320.000	8,2	398.000	10,2
						-78.000

De gerealiseerde **exploitatie bijdrage opdrachtgevers (E.2)** zijn per saldo € 295.000,- hoger dan begroot. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere aantallen en daarmee gepaard gaande lagere opbrengsten voor adviesgesprekken, budgetbeheer (zwaar) en schuldregelingen. De personeelsformatie en -kosten zijn reeds afgestemd op de lagere aantallen. De extra advieskosten voor de inhuur van BDO Advisory bedragen € 36.000,-. BDO heeft de financiële uitwerking van het BMC onderzoek en het toekomstplan van de VKB (opstellen businesscase) onderzocht en advies gegeven omtrent de toekomstbestendige arbeidsvoorwaarden van het personeel van de VKB.

De gerealiseerde **opbrengsten schuldhelpverlening (E.3)** zijn per saldo € 367.000,- lager dan begroot. De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten; lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig. Op basis van deze gegevens zijn met name de aantallen budgetbeheer aanzienlijk gedaald. De verschillen tussen de gerealiseerde en begrote aantallen per activiteit worden zichtbaar in de volgende tabel:

Activiteiten	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie t.o.v. begroting			
			Hoger		Lager	
	aant.	aant.	aant.	%	aant.	%
Basispakket						
Intake, diagnose en probleemanalyse	725	658	-	-	67	9,2
Adviesgesprekken	450	178	-	-	272	60,4
Lening aanvraag	440	341	-	-	99	22,5
Budgetbeheer zwaar	1.225	1.061	-	-	164	13,4
Budgetbeheer middel	50	32	-	-	18	36,0
Budgetbeheer licht	50	23	-	-	27	54,0
Financieel beheer	20	35	15	75,0	-	-
Budgetcoaching	350	372	22	6,3	-	-
Schuldregeling	370	294	-	-	76	20,5
Schuldbemiddeling	160	236	76	47,5	-	-
Wsnp-verklaring	160	145	-	-	15	9,4
Pluspakket						
Lening aanvraag met borg	100	42	-	-	58	58,0

De gerealiseerde **opbrengsten beschermingsbewind (E.4)** zijn € 29.000,- lager dan begroot. Het aantal dossiers per 31 december 2018 bedroeg 399 (begroot: 430). De geactiveerde en beëindigde dossiers in 2018 zijn tijdsgelang meegenomen in de opbrengsten. De werkelijke tarieven wijken niet af ten opzichte van de begrote tarieven. Het aantal dossiers is lager dan begroot in verband met de gehanteerde cliëntenstop. De instroom is minimaal, terwijl de uitstroom gestaag door gaat.

De gerealiseerde **overige opbrengsten (E.5)** zijn € 17.000,- hoger dan begroot. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere bemiddelingsopbrengsten n.a.v. een toename van de schuldbemiddelingen.

De gerealiseerde **rente opbrengsten (E.6)** zijn € 8.000,- hoger dan begroot. Deze opbrengsten zijn hoger in verband met de toename van het aantal uitgezette leningen aan onder andere nieuwkomers / statushouders in de jaren 2016 en 2017. De gemiddelde looptijd van een lening bedraagt drie jaar. De totale kredietvergoeding van een lening wordt over drie jaar verdeeld. Al hoewel het aantal toegekende leningen in 2018 een daling laat zien, is dat nog niet meteen zichtbaar in de ontvangen kredietvergoeding over 2018.

Analyse van de lasten

De gerealiseerde lasten zijn per saldo € 74.000,- lager dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 5% van de begroting worden niet toegelicht):

LASTEN	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie t.o.v. begroting				Saldo
			Hoger		Lager		
	€	€	€	%	€	%	€
E.7 Personeelskosten	3.152.000	3.061.000	-	-	91.000	2,9	
E.8 Afschrijvingskosten	109.000	96.000	-	-	13.000	11,9	
E.9 Huisvestingskosten	147.000	148.000	1.000	0,7	-	-	
E.10 Automatiseringskosten	190.000	208.000	18.000	9,5	-	-	
E.11 Organisatiekosten	193.000	160.000	-	-	33.000	17,1	
E.12 Rente- en bankkosten	32.000	29.000	-	-	3.000	9,4	
E.13 Kosten voorzieningen	30.000	27.000	-	-	3.000	10,0	
E.14 BTW kosten	143.000	189.000	46.000	32,2	-	-	
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	
Totaal lasten	3.996.000	3.918.000	65.000	1,7	143.000	3,6	-78.000

De gerealiseerde **personeelskosten (E.7)** zijn per saldo € 91.000,- lager dan begroot en zijn als volgt onderverdeeld:

LASTEN	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie t.o.v. begroting				Saldo
			Hoger		Lager		
	€	€	€	%	€	%	€
E.7 Personeelskosten							
Loonsomkosten ambtelijk personeel	2.839.000	2.562.000	-	-	277.000	9,8	-277.000
Overige personeelskosten:							
Uitzend- en detachingskosten	125.000	324.000	199.000	159,2	-	-	
Vervangingskosten ziekteverzuim	70.000	85.000	15.000	21,4	-	-	
Scholingskosten	50.000	21.000	-	-	29.000	58,0	
Salarisverwerking en P&O	23.000	26.000	3.000	13,0	-	-	
Reis- en verblijfkosten	10.000	9.000	-	-	1.000	10,0	
Diverse personeelskosten	35.000	34.000	-	-	1.000	2,9	
Totaal	313.000	499.000	217.000	43,5	31.000	6,2	186.000
Totaal personeelskosten	3.152.000	3.061.000	217.000	7,1	308.000	10,1	-91.000

- De gerealiseerde **loonsomkosten ambtelijk personeel** zijn € 277.000,- lager dan begroot. In onderstaand overzicht wordt de afwijking gespecificeerd:

Specificatie afwijking loonsomkosten ambtelijk personeel

	€
WAZO / IVA / ZW-uitkeringen	84.000 lager
Korting ouderschapsverlof	21.000 lager
Lagere ambtelijke formatie	175.000 lager
	280.000 lager
Verhoging IKB (cao) van 0,25% vanaf 1 juli 2018	3.000 hoger
Totaal	277.000 lager

- De gerealiseerde **uitzend- en detacheringskosten** zijn € 199.000,- hoger dan begroot. De loonsomkosten m.b.t. het vaste ambtelijke personeel zijn aanzienlijk lager dan begroot (zie hiervoor). De VKB heeft behoefte aan een flexibele schil, zodat er beter kan worden gestuurd op de (toekomstige) veranderingen in de dienstverlening;
- De gerealiseerde **vervangingskosten ziekteverzuim** zijn € 15.000,- hoger dan begroot. Het ziekteverzuimpercentage (ZVP) bedraagt op dit moment 6,7% (2017: 5,7%). Het langdurige ZVP is op dit moment 4,4% (2017: 3,8%). Er is sprake van een toename (17,5%) van het totale ziekteverzuim ten opzichte van vorig jaar.
- De gerealiseerde kosten **salarisverwerking en P&O** zijn € 3.000,- hoger dan begroot. In de begroting is een te laag bedrag opgenomen, omdat de definitieve DVO bij het opstellen van de begroting 2018 in maart 2017 nog niet definitief was.

Personeelsformatie

Het personeel van de VKB maakt veelvuldig gebruik van het recht op zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof. Hieronder volgt een overzicht van beide verlofregelingen en het ziekteverzuim over de periode 2014 tot en met 2018 en de impact daarvan op de personeelsformatie.

Fte niet inzetbaar	2015	2016	2017	2018
Zwangerschapsverlof:				
Aantal medewerkers	3	10	3	3
Fte niet inzetbaar	0,6	2,1	0,7	0,5
Ouderschapsverlof:				
Gemiddeld aantal medewerkers	7	8	13	8
Fte niet inzetbaar	1,1	1,1	2,0	0,9
Ziekteverzuim:				
Verzuimpercentage	8,8%	6,6%	5,7%	6,7%
Fte niet inzetbaar	4,1	3,0	2,7	2,8
Totaal fte niet inzetbaar	5,8	6,2	5,4	4,2

Naast de financiële consequenties zijn de vele vervangingen voor een cliëntgerichte organisatie een grote belasting voor wat betreft de planning en afstemming. Zowel kwalitatief als kwantitatief is de voortdurende vervanging een punt van aandacht.

De gerealiseerde **afschrijvingskosten (E.8)** zijn € 13.000,- lager dan begroot. De afschrijvingen op de kantoorinventaris zijn lager. Er werden in 2018 geen vervangingsinvesteringen gedaan voor de kantoorinventaris. De reeds geactiveerde investeringen op kantoorinventaris zijn grotendeels afgeschreven en vormen een lagere last voor de exploitatie.

De gerealiseerde **automatiseringskosten (E.10)** zijn € 18.000,- hoger dan begroot. De toename wordt o.a. veroorzaakt door de stijging van de werkplekkosten en extra kosten voor het AVG-proof maken van de organisatie.

De gerealiseerde **BTW kosten (E.14)** zijn € 46.000,- hoger dan begroot. Door de toename van de externe inhuur van tijdelijke medewerkers en (vervangings)investeringen zijn de BTW kosten gestegen t.o.v. de begroting en vorig jaar. De deelnemende gemeenten kunnen naar rato (een deel van) deze BTW kosten compenseren vanuit het BTW compensatiefonds.

9

Vaststellen jaarstukken 2018

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, in vergadering bijeen op 2019 besluit tot het vaststellen van de jaarstukken 2018.

De voorzitter,|

De secretaris,

10

Overige gegevens

10.1 Exploitatiesaldoverwerking en verdeling

Het exploitatiesaldo over het jaar 2018 bedraagt nihil. Er zijn geen mutaties in de reserves geweest.

Volgens de Gemeenschappelijke Regeling wordt het resterend exploitatiesaldo gedeeld door de deelnemende gemeenten. Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor $\frac{1}{4}$ naar verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het desbetreffende dienstjaar;
- voor $\frac{3}{4}$ naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het desbetreffende dienstjaar verleende diensten.

10.2 Verdeelsleutel

De verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de verdeling van de exploitatiebijdrage en de BTW compensatie en ziet er als volgt uit:

	inwoners per 01-01-2018 *)	product afname 2018	% inwoners	% product afname	% gewogen gemiddelde
	aantal	€	%	%	%
Appingedam	11.806	217.610	7,9	9,5	9,1
Westerwolde	8.805	71.647	5,9	3,1	3,8
Delfzijl	24.876	544.563	16,7	23,7	22,0
Eemsum	15.558	204.823	10,5	8,9	9,3
Loppersum	9.733	132.171	6,5	5,8	6,0
Oldambt	38.077	563.355	25,6	24,5	24,8
Pekela	12.253	176.048	8,2	7,7	7,8
Veendam	27.521	388.113	18,5	16,9	17,3
Totaal	148.629	2.298.328	100,0	100,0	100,0

*) volgens CBS StatLine

1) Inwoners gemeente Bellingwedde per 31-12-2017 (CBS StatLine)

10.3 BTW compensatie

De VKB is grotendeels niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat een aanzienlijk deel van de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de resultaatpost 'BTW kosten'. De grondslag voor deze verwerkingswijze ligt in het gegeven dat de BTW grotendeels kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling').

De VKB doet jaarlijks opgave van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De BTW compensatie 2018 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01- 2018 *)	Product afname 2018	BTW com- pensatie 2018
	aantal	€	€
Appingedam	11.806	217.610	17.131
Westerwolde 1)	8.805	71.647	7.200
Delfzijl	24.876	544.563	41.387
Eemsmond	15.558	204.823	17.534
Loppersum	9.733	132.171	11.217
Oldambt	38.077	563.355	46.731
Pekela	12.253	176.048	14.716
Veendam	27.521	388.113	32.603
Totaal	148.629	2.298.328	188.519

*) volgens CBS StatLine

1) Inwoners gemeente Bellingwedde per 31-12-2017 (CBS StatLine)

De BTW compensatie 2018 is verdeeld volgens de verdeelsleutel conform de Gemeenschappelijke Regeling; 25% op basis van het aantal inwoners en 75% op basis van de werkelijke productafname.

10.4 Overzicht gemeentelijke bijdragen 2018

Opdrachtgever	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	BEGROOT 2018					REALISATIE / PROGNOSE 2018					VERSCHIL	
	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m D]	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [F t/m I]	Bedrag [E - J]	Procent [K : E]
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
Appingedam	261.000	10.000	48.000	-14.000	305.000	217.610	10.271	72.568	-17.131	283.318	21.682	7,1%
Westerwolde	95.000	8.000	22.000	-6.000	119.000	71.647	7.660	30.499	-7.200	102.606	16.394	13,8%
Delfzijl	578.000	22.000	106.000	-30.000	676.000	544.563	21.642	175.327	-41.387	700.145	24.145	3,6%
Eemsmond	234.000	14.000	48.000	-14.000	282.000	204.823	13.535	74.275	-17.534	275.099	6.901	2,4%
Loppersum	130.000	9.000	28.000	-8.000	159.000	132.171	8.468	47.518	-11.217	176.939	17.939	11,3%
Oldambt	612.000	33.000	122.000	-34.000	733.000	563.355	33.127	197.958	-46.731	747.709	14.709	2,0%
Pekela	202.000	11.000	40.000	-11.000	242.000	176.048	10.660	62.337	-14.716	234.329	7.671	3,2%
Veendam	457.000	24.000	90.000	-26.000	545.000	388.113	23.943	138.110	-32.603	517.563	27.437	5,0%
Totaal	2.569.000	131.000	504.000	-143.000	3.061.000	2.298.328	129.307	798.592	-188.519	3.037.708	23.292	0,8%

Toelichting kolommen

- A = begrote productafname basis- en pluspakket
- B = begrote vaste bijdrage (V & I)
- C = begrote exploitatie bijdrage
- D = begrote BTW compensatie
- E = totaal kolom A + B + C + D
- F = werkelijke/geprognosticeerde productafname basis- en pluspakket
- G = werkelijke/geprognosticeerde vaste bijdrage (V & I)
- H = werkelijke/geprognosticeerde exploitatie bijdrage
- I = werkelijke/geprognosticeerde BTW compensatie
- J = totaal kolom F + G + H + I
- K = werkelijke/geprognosticeerde afwijking t.o.v. de begroting (kolom E - J); de rode bedragen betreffen een overschrijding van de begroting
- L = werkelijke/geprognosticeerde procentuele afwijking t.o.v. de begroting (kolom K : E x 100); de rode percentages betreffen een overschrijding van de begroting

10.5 WNT-verantwoording 2018 Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

De WNT is van toepassing op de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen. Het voor de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000,-. Het algemeen bezoldigingsmaximum is van toepassing.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

Gegevens 2018: bedragen x € 1	A. Kleve
Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 17/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,94
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	78.125
Beloningen betaalbaar op termijn	12.215
<i>Subtotaal</i>	<i>90.340</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	169.971
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	90.340
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2017: bedragen x € 1	A. Kleve
Functiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.084
Beloningen betaalbaar op termijn	12.618
<i>Subtotaal</i>	<i>97.702</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
Totale bezoldiging	97.702

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam bestuurder	Functie	Bezoldiging 2018	Bezoldiging 2017
<u>Tot en met 21 maart 2018:</u>			
Dhr. B. Boon	Voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. S. Herkströter	Vice-voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. B. Wierenga	Lid AB en DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. G. Luth	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. M. Joostens	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. B. Schollema	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. A. Usmany	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. H. Hemmes	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
<u>Vanaf 22 maart 2018:</u>			
Mw. A. Usmany	Voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. L. Broekhuizen	Vice-voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. H. Hemmes	Lid AB en DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. G. Luth	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. M. Joostens	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. B. Schollema	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. M. de Visser	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. A. Grimbergen	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd

Algemeen bezoldigingsmaximum 2018:

bedragen x € 1	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
Algemeen bezoldigingsmaximum	189.000	28.350	18.900

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen te Appingedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018, als van de activa en passiva van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen op 31 december 2018, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de eigen verordeningen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 november 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2018.
2. De balans per 31 december 2018.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 november 2018 en de Regeling Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6aWNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

2019.076

CONTROLEVERKLARING

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 39.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 1.950 alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Gemeentewet/WGR en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader, vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de Volkscredietbank Noord-Oost Groningen in staat te stellen de risico's vanuit de

reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Volkscredietbank Noord-Oost Groningen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 november 2018, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Volkscredietbank Noord-Oost Groningen.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de Volkscredietbank Noord-Oost Groningen in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Teven het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Volkscredietbank Noord-Oost Groningen haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. [Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen de financiële risico's niet kan opvangen.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 21 maart 2019

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

12

Statistische gegevens

De ontwikkeling van de verschillende activiteiten door de jaren heen blijkt uit onderstaande overzichten:

Activiteiten	2014	2015	2016	2017	2018
Basispakket:					
Intake, diagnose en probleemanalyse	639	665	768	791	658
Adviesgesprekken en crisisinterventie	128	163	330	192	178
Lening aanvraag	438	419	456	441	341
Budgetbeheer zwaar	1.559	1.399	1.202	1.164	1.061
Budgetbeheer middel	93	62	39	42	32
Budgetbeheer licht	55	40	59	28	23
Financieel beheer	34	35	15	28	35
Budgetcoaching	243	280	309	299	372
Schuldregeling	432	463	320	384	294
Schuldbemiddeling	122	145	189	209	236
Wsnp-verklaring	179	210	143	125	145
Pluspakket:					
Lening aanvraag met borg	45	66	116	119	42
Preventie:					
Cursus 'Kostdat?!?!'	8	5	14	1	1
Workshop 'Geld speelt een rol'	37	27	24	23	19
Workshop 'Financieel bij de hand'	-	-	20	10	8
Beschermingsbewind:					
Intake	135	21	22	21	18
Lopende dossiers	461	498	444	419	399
Betaald budgetbeheer	142	148	151	154	123
Recidive budgetbeheer	6,3%	5,9%	4,3%	3,9%	3,1%

Vervolg statistische gegevens

	2015	2016	2017	2018
	€	€	€	€
Leningen u/g:				
Stand per 31 december	817.544	989.901	1.114.788	899.776
Achterstand per 31 december	131.848	126.164	123.082	122.052
Totaal per 31 december	949.392	1.116.065	1.237.870	1.021.828
Voorziening per 31 december	-57.500	-66.200	-67.100	-64.800
Per saldo per 31 december	891.892	1.049.865	1.170.770	957.028
Uitbetaald per jaar	607.037	733.644	736.880	415.149
Gemiddelde uitbetaling	2.561	2.336	2.347	1.958
Aantal uitbetalingen per jaar	237	314	314	212
Aantal leningen per 31 december	543	671	765	743
Aantal dubieus per 31 december	72	77	70	69
Overzicht van baten en lasten:				
Baten				
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	128.585	127.698	127.140	129.307
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	408.515	598.235	449.771	798.592
E.3 Opbrengst schuldhulpverlening	2.664.592	2.387.670	2.434.129	2.220.243
E.4 Opbrengst beschermingsbewind	560.670	560.622	520.580	509.674
E.5 Overige opbrengsten	132.947	170.362	137.090	155.073
E.6 Rente opbrengsten	101.323	99.138	117.329	104.992
Totaal baten	3.996.632	3.943.725	3.786.039	3.917.881
Lasten				
E.7 Personeelskosten	3.197.161	3.100.251	3.028.783	3.061.000
E.8 Afschrijvingskosten	105.962	101.726	83.617	95.264
E.9 Huisvestingskosten	141.989	143.870	143.429	148.259
E.10 Automatiseringskosten	174.597	177.966	191.029	208.296
E.11 Organisatiekosten	173.420	189.552	154.779	160.167
E.12 Rente- en bankkosten	39.761	32.148	31.056	29.465
E.13 Kosten voorzieningen	24.601	38.935	26.926	26.910
E.14 BTW kosten	139.141	159.277	126.420	188.519
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	3.996.632	3.943.725	3.786.039	3.917.881
Saldo voor bestemming	-	-	-	-